

Wie is Vic Van Cutsem

Vic Van Cutsem (DONAR)

16 december 2024

Het begon eigenlijk allemaal toen mijn broer me eens wees op een uitgestrekt cirrocumulusveld en me ook de toenmalige Halo liet lezen. Het weer (en het klimaat) als onderdeel van de natuur, dat sprak me wel aan, ook als tegengif voor de nochtans ook zeer geapprecieerde vertelperspectieven en naamvallen die ik als Germanist interessant moest maken voor een toen nog geïnteresseerd publiek, van wie je ook nog wat mocht eisen.

Maar ja, hoe begin je eraan? Mijn eerste thermometerhut timmerde ik zelf in elkaar - ondanks een verregaande onhandigheid - met de kleinste plaffetuurkes die je in de Makro kon kopen. In goed Nederlands zijn dat slagluiken. En met een goedkope maximum/minimumtemperatuur kwam je ook al een eind weg. Maar de echte start moet ergens in de jaren tachtig gelegen hebben, toen ik op een goeie dag richting Eupen trok, naar de toenmalige firma Wintgens. En ik kwam thuis met een echte maximumthermometer, een echte minimumthermometer en een handanemometer - analoog, wat dacht je? Ik weet nog goed dat de man van Wintgens me de raad gaf daarmee te beginnen. Zoals wel vaker in de Oostkantons kon de verkoper me in erg goed Nederlands te woord staan; achteraf was het waarschijnlijk de heer Schöffers die de liefde voor het weer volop deed ontkiemen.

Het zou te ver leiden, maar na enkele maanden aarzelen werd ik ook waarnemer voor de WW. Dat aarzelen werd ingefluisterd door de vrees dat ik toch niet zo correct elke dag opnieuw op het juiste uur zou kunnen waarnemen - toen was dat nog het hele jaar door om 19.00. Temperatuur en neerslag aflezen lukte nog wel, maar 3 keer per dag windsnelheid en bewolgingsgraad optekenen, dat was een ander paar mouwen. Gelukkig woonden we vlak naast onze (schoon)moeder die die taak, al dan niet gewapend met een fototoestel - op zich nam op de dagen dat we weer eens aan het stappen waren in alle hoeken van België.

En ze deed dat goed. Ik voelde me eerder gefrustreerd door de onbetrouwbaarheid van vooral barometers. Ik dacht het ei van Columbus ontdekt te hebben met de aanschaf van een contrabarometer bij een firma in Leopoldsborg waarvan de naam me nu niet te binnen schiet. Wel drie keer heb ik dat toestel, eerder een wandmeubel dan een

betrouwbaar apparaat - weer binnengebracht, tot de verkoper op een dag zelf bij ons binnenstapte om een en ander voorgoed af te stellen. Veel haalde het niet uit: de contrabarometer hield niet van uitersten.

Ik ben in mijn lange "carrière" één keer naar een bijeenkomst geweest van de WW, met name in Urania (Hove). Daar zei iemand me dat hij best tevreden was met zijn thermo-hygrograaf en dus schakelde ik de firma Wintgens opnieuw in. Het resultaat was bevredigend, al ben ik mijn wantrouwen over allerlei amateurmateriaal of zelfs semi-professioneel materiaal nooit helemaal kwijtgeraakt.

Dat verbeterde niet met de aanschaf van de eerste elektronische spullen, zelfs niet toen ik de Davis Vantage Pro2 in huis haalde. Het was eens te meer de heer Schöffers die instond voor de montage van het toestel en het installeren van Weatherlink. Ik heb het toestel nu een dozijn jaren en heb geleerd dat je maar best je analoge materiaal kan koesteren, want niets is zo nukkig als de elektronica. Onze IT'er in de school waar ik les gaf had het constant over de charmes van de informatica. Maar de elektronica geeft toch wat ondersteuning en ik moet bekennen: Ukkel ligt hier geen 10 km vandaan en soms moest ik wel eens in hun waarnemingen spieken.

Wat eigenlijk constant een probleem is gebleven is dat ik al enkele jaren op eigen houtje aan het waarnemen was toen ik de WW leerde kennen. Ik nam voor mezelf waar om 9:00 en 's avonds een tweede keer, al naargelang de duisternis, in de zomer om 19:00, in de herfst- en wintermaanden geleidelijk om 16:00. Toen ik begon waar te nemen voor de WW, moest ik dat hele idee ofwel verlaten, ofwel koppig doorzetten en dus waarnemen met eigen normen en met die van de WW. Toen die in de zomertijd dan ook nog eens overschakelden naar 20:00 als waarnemingsmoment, werd het helemaal het hoofdje erbij houden. Als je dan nog weet dat ik ook al vele jaren waarneem voor het KMI (alleen neerslag) om 8:00, dan kun je je mogelijk een beeld vormen van hoe een dag als vandaag eruit ziet. Om 8:00 neerslag, KMI, om 9:00 voor eigen rekening temperatuur, RV, luchtdruk, wind en neerslag, om 16:00 nog eens hetzelfde en dan uiteindelijk om 19:00 hetzelfde voor de VVW.

Ik heb dit jaren volgehouden, maar de laatste tijd was dat me wat teveel geworden. En dus moest ik kiezen: ik ben wel een linguïst, maar geen wetenschapper pur sang. En eigenlijk begon ik destijds voor mezelf waar te nemen met in het achterhoofd als belangrijkste opdracht: hoe schat je het weer van een bepaalde dag in? In welke mate heb je ervan genoten? (Vandaar een winterse waarneming om 16:00, want dan eindigt de dag voor mij, bij wijze van spreken...)

En dus stop ik eerlang met de waarnemingen voor de VVW. Ik moet Ivo Peeters en Mark Cox danken voor al die jaren dat ze mee dat rubriekje *van maand tot maand* in Halo hebben onderbouwd, rubriekje dat nooit echt van de grond is gekomen, bij gebrek aan actieve deelnemers. Ik dank ook al die mensen die al vele jaren instaan voor een vlot voortbestaan van de werkgroep en aan al die anderen die ik nog veel plezier binnen en buiten de VVW toewens met hun passie voor het weer. Veertig jaar lijkt me een mooi streefdoel...